

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1920 - ՅՈՒԼԻՍ - 1920

էջ

Մեղու Շիրակաց. — Հայկական Խորհրդարանի Նախագահ Պարոն Աւետիս Ահարոնեան	193
Հ. Գրս. ԱՅՏԸՆԵԱՆ. — Մի ծիծաղիկ (բանաստ.)	203
Մեղու Շիրակաց. — Ի միութեան կեանք հայրենի	204
Հ. Ար. ՂԱԶԻԿԵԱՆ. — Վհատութիւն (թրգմ. բանաստ.)	208
ՄԻՆԸԱՆ ՇԵՐԿԵԱՆ. — Պարոն Աւետիս Ահարոնեան Մ.-Ռ. վարժարանի մէջ	209
***. — Հրաժեշտի օրը	212
Հ. Գրս. ԱՅՏԸՆԵԱՆ. — Սահակ Բ. կաթ. կիլիկիոյ	213
» » Վսեմ. Խիբ. գէ Ազգվէտո Օտտավիոյ, — Յովհ. Եպս. Նազլեան	216
Հ. Ար. ՂԱԶԻԿԵԱՆ. — Կանցնի փակուած սրահէն (թրգմ. բանաստ.)	217
Հ. ՍԻՄ. ԵՐԵՄ. — Թրթուցող ցաւեր. — Սե ճակատագիր	218
Հ. Ա. ՅՈՎԱԿԵԱՆ. — Հայրենիքի լեզուն	219
Հ. Ս. ՏԵՐ-ՄՈՎՍԵՅԱՆ. — Փառքի զաւակներ	222
ԱՐԱՄ Մ. ԱՐԱՄԵԱՆ. — Հայուն աղօթքը	224

ՃԱՌԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ապրիլ 22ին Գեր. Ափուլլոնիօ, քաղաքիս մայր եկեղեցւոյն աւագերէցը — Վենետիկեան կաճառ (Ateneo Veneto) սրահին մէջ ճառախօսեց ի նպատակ Հայաստանի ընտիր բազմութիւն մը մեծ հետաքրքրութեամբ կ'ունկնդրէին: Եռանդուն պերճախօսութեամբ պատմաբանեց Գերապատիւ ճառախօսը, դրուատեց Հայոց զործունէութիւնը, ինչ որ՝ մասնաւորապէս այս օրերուս մէջ, Սան Ռէմօի ժողովքներուն առթիւ, այնքան օգտակար կրնար ըլլալ: Պատմեց համառօտութիւնը Հայաստանի անցեալին և ներկայիս, նկարագրեց ընտուած բարբարոսութիւնները աւերիչ և զազանարար թուրքերուն՝ որոնք արժանապէս պէտք է պատժուին: Գերայրգելի Ուսուցչապետը, վերջապէս իւր բանախօսութիւնը, խանդավառօրէն ծափահարեցեալ:

« VENEZIA » - « ՎԵՆԵՏԻԱ »

23 - 4 - 1920

ՀԱՅ ՄԱՐՏԻՐԱՆԵՐ

Միթարեան վարժարանի դահլիճին մէջ — Ապրիլ 24ին — տեղի ունեցաւ, յուսած ճառախօսութիւնը ի յիշատակ հայ

մտաւորականներուն որոնք մարտիրոսացան զարշնի թուրքերէն: Փառապանծ դահլիճը յարարուած էր իտալական, հայկական, և զարդոցին սեպական դրօշակներով: Ներկայ էր ընտիր դասակարգի բազմութիւն մը:

Նախ խօսեցաւ Հայ-Ուսանողաց-Միութեան դասապետը, Պ. Պետրոս Պապիկեան որ վայելուչ դարձուածներով և յստակ բան բացատրեց նպատակը այն հաւաքութիւն — Յարգել յիշատակը՝ Հայաստանի ազատութեան համար ընկած քաջարի մտաւորականներուն, որոնց մարտիրոսութեան ճերմակ տարեգարծն էր այսօր:

Ապա ճառեց Պ. Միհրան Շէխիկեան, (վաճառականութեան ուսանող՝ Գալ Ֆօսքարի վարժարանին մէջ), ու ճարտարօրէն և հայրենասիրական հռաչողով նկարագրեց երկու մեծ բանաստեղծներու — Դանիէլ վարուժանի և Ատոմ Եարճանեանի — ազդողորմ մասերը:

Մեկնաբանեց բնադրոշմը այն երկու բանաստեղծներուն որոնք կը խորհրդանշեն իրենց երգերուն մէջ Հայ ազգին հոգեբանութիւնը. — արդարաւայելի վրէժխնդրութիւնը և անընկճելի ճիգերը ազատագրութեան համար:

Դափահարութիւններ, իւր խօսքը պսակեցին:

Ու ահա Պ. Մանուկ Խանպէկեանը (ուսանող բժշկութեան, ի Փաշտօն) երրորդ ճառարիտ մը հանդիսանալով՝ շնորհալից կերպով խորհրդածեց այն ազդեցութեանը մասին որ իտալական զբաղմունքները ունեցեր է հայկականի վրայ. յիշեց թէ որքան մեծ դեր կատարած են Միլիթարեան Վարդապետները այն յառաջագիտական զարգացումին մէջ, — հայացնելով իտալական երկերը, թուարկեց անունները բազմութիւն մը թուարկեան հայ նահապետներուն՝ որոնք Մուրքի անխիղճ թուրին զոհ գնացին՝ սուգի մէջ թողլով հայ Հայրենիքն ու Հայ Գրականութիւնը: Մաղթեց որ Հայ և իտալ բարեկամութիւնը հետզհետէ աւելի ամրապնդուին, և ծափերու մէջ աւարտեց իւր խօսքը:

Ընդմիջումներուն շաղկապ կը կազմէին վարժարանի աշակերտաց երաժշտական երգերը:

«IL GAZZETTINO»

27-4-1920

«ԼՐԱԳՌԻԿԸ»

սուածահաճոյ կենցաղին, չերկնչիլ երբէք զրպարտութիւններէ, լի ըլլալ միշտ հաւատքի ուղղափառ խանդով: Յաւարտ քաղցին՝ Սրբազան ճառարիտը իւր խօսքն ուղղելով հայ դպիրներուն՝ որոնց մէջ կան ոչ սակաւթիւ որբեր «խնամքը վայելող Միլիթարեան Վարդապետներուն՝ որոնք անքան սիրուած ու յարգուած են միշտ ամբողջ վիճեցողիքէ», մաղթեց որ «անլուր և անթիւ ցաւերով վշտակիր հայ ժողովրդեան այս բեկորները Ռատոնոյ որհնութեանը մէջ աճին ու զարգանան և օր մը փառքեր հանդիսանան» գիտութեամբ ևս առլի՝ պանծալի հայրենիքի մը նորափայլ երկնքին տակ »...

Այս եկեղեցական գեղեցիկ հանդէսը — Հայկական Պատարագը — քաղցրանուշակ տպաւորութիւն մը թողուց բոլոր հաւատացեալներուն վրայ:

«GAZZETTA DI VENEZIA»

4-5-1920

«ԼՐԱԳՐԻՎԱՆԵՏԻԿ»

Թարգմ. Հ. Գ. Ա.

ՍՈՒՐԲ ԱԹԱՆԱՍԻ ՏՅՆԱՆՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Աղդէն հերու ալ՝ Ն. Վ. Եփրանատր Պատրիարքը վենետիկցիներու մասնաւոր ուշադրութիւնը հրաւիրած էր անգին գանձի մը՝ Սուրբ Աթանասի մասունքներուն վրայ, որոնք արժանավայել յարգանքով կը պահուին քաղաքիս Սուրբ Զաքարիա եկեղեցիին մէջ:

Ուստի, Միլիթարեան Վարդապետները, համեմատ սրբազան ծիրանաւորի փափաքին, եկան և հայերէն հանդիսաւոր Պատարագով փառաւորեցին Ս. Զաքարիա եկեղեցիին մեծահռչակ սուրբը:

Ներկայ էր ինքնին Վսեմ. Եփրանատրը և խուռնեամբ բազմութիւն մը հաւատացեալներու՝ որոնք մեծ հաճութեամբ և ջերմ եռանդով դիտեցին հայածէս արարողութիւնները և ունկնդրեցին երգերուն:

Աւետարանի ընթերցումէն ետքը՝ քաղց խօսեցաւ Վսեմ. Եփրանատրը և նկարագրելով Սուրբ Աթանասի յատկանշական առաքինութիւնները, յորդորեց զժողովուրդը նմանելու անոր վարած աս-

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ի գիտութիւն յարգելի Հայ Հասարակութեան հարկ կը համարինք ծանուցանել թէ մեր գրքերու Լիակատար Ցուցակը այժմ գործածութենէ դուրս ըլլալով յաւելումներն եղած են 25-75% ըստ արժողութեան, քանակութեան և հաւանականութեան վերստին տպագրուելուն. իսկ 75-100% յաւելումն եղած է այն գրքերու վրայ, որոնք սպառելու մօտ են: Սակաւաթիւ կամ հազուադէպ օրինակներ ԲԱՅԱՌԻԿ գներով կը ծախուին:

ՏԵՍՁ.

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՅԱԾ ԵՆՔ

◀◻◻▶

Վահան թէքեան, — ԿԷՍ-ԳԻՇԵՐԷՆ ՄԻՆ-
ԶԵՒ ԱՐՇԱԼՈՅՍ (1914-1918) Անկեր ու Աստ-
ղեր: Փարիզ, տպագր. « Վերածնունդ », 1919
(մեծադիր 94 էջ, մաքուր տիպ):

Ռ. Անարոնեան, — ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՀԱՄԱՐ,
1920, հրատարակութիւն « Հայրենիք » ի, Պոս-
թըն, (157 էջ, մաքուր տիպ, հեղինակի գիմա-
նկարով: — Գին S. 1, 25):

Արամ Երեմեան, — ՍՊԱՀԱՆԻ ՓԵՐՏԱ ԳԱ-
ԻԱՌԸ (Ազգագրութիւն): Նոր-Ջուղա: Տպարան
Ս. Ամենափրկչեան Վանքի, 1919: (Միջակ էջ
138):

Արամ Երեմեան, — ՑԱԹՈՒՆ ՕՂԼԻ: Ա.
փշրանքներ աշուղական գրականութիւնից: (...
էջ 64):

Բացառիկ բիւ 3 ՀԱՅՐԵՆԻՔ Նուիրուած
Հայաստանի Հանրապետութեան Բ. տարեգար-
ծին: Պատկերազարդ, 1920, « Հայրենիք » Տպա-
րան, Պոսթըն: Գին 50 Սէնթ (68 էջ, մեծադիր
և շփեղ):

Աղեքսանդր Մէլիք, — ՍԻՐՈՑ ԶԳԱՏՄՈՒՆ-
ՔԸ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ: Քննական
զրոյց, ժողովրդական բանահիւտութիւն, 1916,
Ֆրեզնո, Կալիֆորնիա (Ստադեան տողատիպ,
էջ 100):

Հայաստան Թրեբիւնէ-ՀԱՅՐԵՆԻ ԲԱՌԱՐԱՆ,

պատրաստեց՝ Աստուր Յր. Եազուպեան, ի Նիւ
Եորք, 1919 (փոքր էջ 220):

ԶԼԻՄԻՆՈՎ, — ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ ԻՇԽԱՆ ՆՈՒ-
ՊԱՐԱՆ, ծագումն և կենսագրութիւն (չորս
պատկերով): Հաւաքեց և հրատարակեց Եղիշէ
Գ. Զէքչեան, 1920 (փոքր էջ 35):

Մ. Ռսկեան, — ԻՍԶՈՒԱԾ ՀԱՌԱՏՔԻ ՄԸ
ԱՂԱՂԱԿԸ, 1920, Աղեքսանդրիա: (Փոքր էջ
32, մաքուր տիպ):

ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ (Հիմնադիր՝ Մ. Մա-
մուրեան): Սրահերը ազգային և քաղաքական,
41րդ տարի, Զմիւռնիա: — Տարեկան բաժնե-
գին՝ 500 զրւ.:

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ The Armenian Bureau, 153,
Regent Street, London W. 1. Թիւ 1-4:

ԳՐԻԳՐ ՄԵԼԻՔՆԵԱՆԻ մասին Le journal
du Caire, Թիւ 137:

Histoire de l'Empire Ottoman, par Le
V. de la Jonquière, I.e II., Paris, 1914.

Le Suicide de la Turquie. Imprimerie
spéciale des « Cahiers de la Guerre ». 11,
rue Bergère, Paris.

Revue des ÉTUDES ARMÉNIENNES,
fascicule 1. Paris, rue Jacob, 13 (VI.e), 1920.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՏԱՐԱԼԵՂՈՒ ՀԱՆԴԵՍՆԵՐ

ARARAT. — A searchlight on
Armenia. Vol. V. London. Annual
Subscription 10 Shilings.

THE NEW ARMENIA. — Pu-
blished semi-monthly. 949 Broad-
way, NEW YORK, N. Y.

ARMENIEN. — (1917). Mo-
natsblatt des Schweizerischen Hilfs-
werkes für Persisch-Armenien, —

Gegründet 1903, — Redaktion « Ar-
menien » THALWIL = ZURICH
(Schweiz).

DAS NEUE ARMENIEN. —
Cand. med. Baronigian, Lösuitz-
grund 6. Kötzschenbroda i Sa.,
Friedrich = Aug. = Str. 4.

WOZU UNSERE MISSION. —
Von Armenag S. Baronigian.